

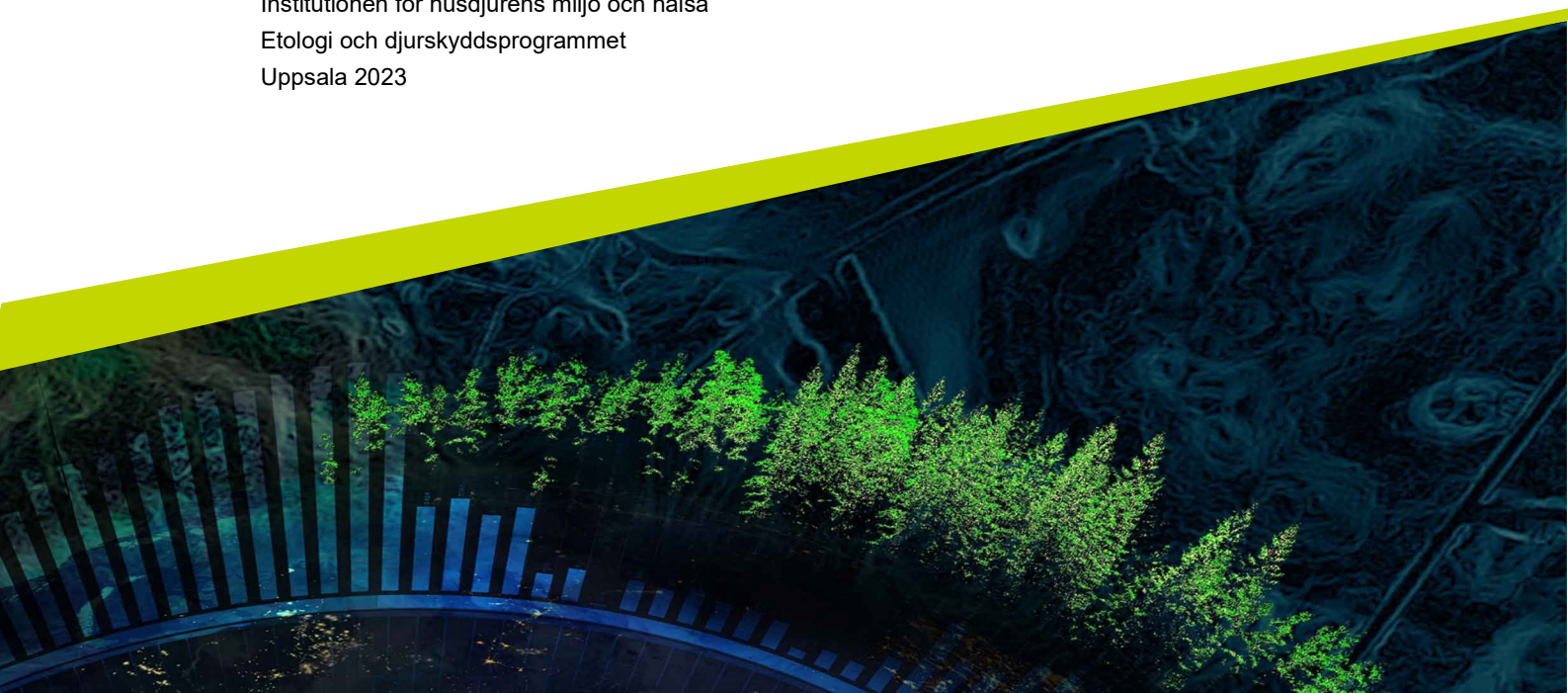
Djurhållares förhållningssätt till svensk djurskyddslagstiftning gällande alpacka

- en enkätstudie

Olivia Strandberg

Självständigt arbete • 15 hp
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Etologi och djurskyddsprogrammet
Uppsala 2023

Djurhållares förhållningssätt till svensk djurskyddslagstiftning gällande alpacka - en enkätstudie

Alpaca keepers and their difficulties concerning Swedish legislation about alpacas - a survey study

Olivia Strandberg

Handledare: Katja Lundqvist, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Examinator: Jenny Yngvesson, Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Omfattning: 15 hp
Nivå och fördjupning: Grundnivå, G2E
Kurstitel: Självständigt arbete i biologi
Kurskod: EX0867
Program/utbildning: Etologi och djurskydd - kandidatprogram
Kursansvarig inst.: Institutionen för husdjurens miljö och hälsa
Utgivningsort: Uppsala
Utgivningsår: 2023
Upphovsrätt: Alla bilder används med upphovspersonens tillstånd.

Nyckelord: djurvälstånd, djurskydd, lagstiftning, föreskrifter, djurhållning, alpaca

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för veterinärmedicin och husdjursvetenskap
Institutionen för husdjurens miljö och hälsa

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver godkänna publiceringen. Om du kryssar i **JA**, så kommer fulltexten (pdf-filen) och metadata bli synliga och sökbara på internet. Om du kryssar i **NEJ**, kommer endast metadata och sammanfattning bli synliga och sökbara. Även om du inte publicerar fulltexten kommer den arkiveras digitalt. Om fler än en person har skrivit arbetet gäller krysset för samtliga författare. Du hittar en länk till SLU:s publiceringsavtal på den här sidan:

- <https://libanswers.slu.se/sv/faq/228316>.

JA, jag/vi ger härmed min/vår tillåtelse till att föreliggande arbete publiceras enligt SLU:s avtal om överlåtelse av rätt att publicera verk.

NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.

Abstract

The Animal Welfare Act (2018:1192) and the Animal Protection Ordinance (2019:66) includes all animals held by humans. Today, most animals have supplementary species-specific regulations in the animal welfare legislation. These regulations are important in the aspect of controlling that the animal welfare legislation is complied with, as well as checking that satisfactory animal welfare is maintained for the species concerned. Regulations support controlling authorities to provide standardized welfare protocols. Furthermore, the regulations support the keeper to understand and adjust their husbandry of the animals concerned. Despite this, alpacas have no regulations of their own. They are included in regulations about keeping animals in zoos and regulations about keeping animals in circuses, but this type of regulations cannot be applied to alpacas that are kept for production or hobby purposes.

The aim of this study was to investigate how alpaca management is performed in Sweden regarding herd size and purpose of housing. Furthermore, how keepers of alpaca think about the current Swedish animal welfare legislation, and how their knowledge and experiences about this may correspond to animal welfare. In addition to this, the knowledge level of the alpaca owners regarding Swedish legislation was examined. To investigate this, a questionnaire study was performed with both compulsory questions, as well as supplementary questions. The questionnaire was distributed via two Facebook groups and 70 email addresses that were registered as contacts at facilities that kept alpacas. A small sample size was obtained, however, the results indicated that the common herd size was small, with less than 5 individuals. Most of the keepers held their alpacas for hobby purposes. The majority of the ones that held them for production purposes were holding them for their wool. Only a small percentage would consider to sell meat from alpaca. The knowledge of Swedish animal legislation was low, where a few referred correctly to relevant legislation. The majority of alpaca keepers thought there should be species-specific regulations, and that alpaca should have one regulation with two definitions in it, both as a pet animal and as a production animal. The most difficult part of holding alpaca was how to care for old or sick animals, according to the keepers. The desire for better regulations concerning holding alpacas was seen in several categories, but the one with most answers was the same as in the previous question, which was old/sick animals.

Keywords: animal welfare, animal protection, Swedish animal legislation, alpaca

Innehållsförteckning

1. Inledning	9
1.1 Alpacka och användningsområden.....	10
1.1.1 Ull (Fiber)	10
1.1.2 Kött.....	10
1.1.3 Vårddjur	11
1.2 Djurvälstånd.....	11
1.2.1 De fem friheterna	11
1.3 Välfärdsaspekt alpacka.....	12
1.3.1 Termoreglering och skötsel av ull.....	12
1.3.2 Kliniska aspekter.....	13
1.3.3 Hantering	13
1.3.4 Klor och trampdynor	13
1.3.5 Hull och hullbedömning	14
1.3.6 Tänder.....	14
2. Syfte.....	15
2.1 Frågeställningar	15
3. Material och metod.....	16
3.1 Urval samt utformning av enkät	16
3.2 Bearbetning av data	17
4. Resultat	18
4.1 Inkomna enkätsvar.....	18
4.2 Antal alpackor per anläggning och kategorisering.....	19
4.3 Svårigheter med djurhållningen och önskat stöd från lagstiftning	21
4.4 Kunskap om och aspekter på lagstiftning	22
4.5 Överblick djurskyddskontroller	24
5. Diskussion	25
5.1 Antal svar och internt bortfall	25
5.2 Alpackahållningen i Sverige.....	25
5.3 Kunskapsnivå och lagstiftning.....	26
5.4 Välfärd och lagstiftning.....	27
5.5 Kategorisering av alpacka.....	28
5.6 Hållbarhet.....	29

5.7	Styrkor och svagheter i arbetet	29
5.8	Etiska aspekter.....	30
5.9	Framtida forskning	31
5.10	Litteraturens för och nackdelar	32
6.	Slutsats	34
7.	Populärvetenskaplig sammanfattning	35
	Tack.....	37
	Referenser.....	38
	Bilaga.....	42

1. Inledning

Arten alpaca (*Vicugna pacos*) finns idag utspridd i Sverige och hålls i flera olika syften där produktionsdjur, sällskapsdjur och vårdjur är några att nämna. Trots att arten alpaca finns registrerad på 238 anläggningar runtom i Sverige (Djurregisterenheten, Jordbruksverket, personligt meddelande, 28 mars 2023) saknas arts specifika föreskrifter för dessa exotiska djur. Idag omfattas de, precis som alla andra djur i fångenskap i Sverige, av djurskyddslagen ([2018:1192] hädanefter även förkortad som DL) och djurskyddsförordningen (2019:66). De finns även med i föreskrifterna Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m.; Saknr L 108 och Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om cirkusdjur; Saknr L 116, senast ändrad 2021 med stöd av 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen (2019:66). I dessa föreskrifter beskrivs däremot en djurhållning som är olik den där alpackor hålls som sällskapsdjur, produktionsdjur eller vårdjur.

Djurskyddslagen är en ramlag som är övergripande för alla djurslag vi håller i fångenskap (1 kap. 2 § DL) och den kompletteras av föreskrifter. Arts specifika föreskrifter finns dels för att säkerställa en lägsta nivå på djurhållningen men är även en förutsättning för att länsstyrelsens djurskyddshandläggare ska kunna genomföra omfattande och likvärdiga djurskyddskontroller (8 kap. 1 § DL). Att det idag inte finns några detaljföreskrifter att förhålla sig till vad gäller alpaca riskerar även onödiga eller felaktiga investeringar för ägare av alpackor då det inte går att säkerställa att minimikraven för djurhållningen uppfylls för den berörda djurhållaren.

Djurskyddslagens huvudsakliga syfte är att säkerställa och upprätthålla ett gott djurskydd och främja en god djurvälstånd (1 kap § 1 DL). Med ett gott djurskydd skapas förutsättningar för en god djurvälstånd, det ska dock noteras att ett gott djurskydd i sig inte säkrar en god djurvälstånd. Riksdagen bestämmer djurskyddslagens utformning. I djurskyddsförordningen finns mer detaljerade regler för hur djur ska hållas och skötas. Det är regeringen som tar beslut om djurskyddsförordningen. Kompletterande djurskyddsföreskrifter ansvarar

Jordbruksverket för. Länsstyrelsen är den myndighet som kontrollerar att djurskyddslagstiftningen efterföljs.

1.1 Alpacka och användningsområden

1.1.1 Evolutionär bakgrund

Alpackan är ett partåigt hovdjur som tillhör familjen kameldjur (Bustamante *et al.*, 2020) och domesticerades för cirka 6000 år sedan (Kapustka & Budzyńska, 2021). Alpackans förfäder är vicuña (*Vicugna vicugna*), som idag lever vilt parallellt med alpackor (Kapustka & Budzyńska, 2021). Idag finns det två raser av alpacka som heter huacaya och suri (Kapustka & Budzyńska, 2021). Eftersom alpackan har sitt ursprung i Anderna är arten anpassad efter det torra bergsklimat som råder där (Peng *et al.*, 2019). Alpackor, liksom andra kameldjur, är betesdjur med tre magar i stället för fyra som äkta idisslare (Vallenas *et al.*, 1971). Alpackor väljer helst att äta gräs, men kan anpassa sin diet under torra perioder till att äta mer energirik kost i form av frön (Erdoğan *et al.*, 2016).

1.1.2 Ull (Fiber)

Peru är det land som håller flest alpackor i hela världen (ca 90% av världspopulationen) där djuren till stor del hålls för sin ull (Montes *et al.*, 2013). Alpackornas ull kallas inom produktion för fiber (Wheeler, 1995). Ungefär 90% av all fiber från Peru exporteras till andra länder (Montes *et al.*, 2013). Fiberns kvalitet beror dels på tjockleken på hårstrået (Canaza-Cayo *et al.*, 2013). Tjockleken är enligt Gutiérrez *et al.* (2014) den primära faktorn som styr avelsarbetet i frågan om ullkvalitet, där den fina fibern är av högre kvalitet än den grova. Enligt Lupton *et al.* påverkas kvaliteten på ullen om den kommer från hanar eller honor där hanarnas ull visade sig vara starkare än de från honor.

1.1.3 Kött

Historiskt sett har alpackan inte bara avlats på för ullen, utan även för sitt kött (Wheeler, 1995). I exempelvis den andinska landsbygden, är alpackan än idag en viktig köttresurs (Salvá *et al.*, 2009). Enligt Hack (2001) är alpackakött även eftertraktat hos höginkomsttagare runt om Anderna. Det föredragna köttet är av unga djur upp till två år, då köttets egenskaper anses mer eftertraktade. De flesta alpackor i Peru slaktas däremot vid högre åldrar, då djurhållarna sällan vill offra unga djur (Farfield, 2006). En slaktkropp genererar minst 50% köttvikt (Hack, 2001).

Alpacka finns idag med i ”Djurvälfärd i samband med slakt och annan avlivning” (DISA), vilket är utbildningsmaterial för dem som ska slakta eller avliva djur (Algers *et al.*, 2020). För att ett slakteri ska vara godkända att få slakta alpaca krävs ett tillstånd från Jordbruksverket (Algers *et al.*, 2020). År 2020 fanns bara något enstaka godkänt slakteri i Sverige (Algers *et al.*, 2020).

1.1.4 Vårddjur

Finn (2006) har skrivit en handbok som bland annat handlar om hur djur påverkar människors fysiska och psykiska hälsa. Finn refererar till Friedman *et al.* (1980), som beskrev tre grundläggande områden där djur har en positiv effekt på människans hälsa. Dessa var: minska ensamhet och depression, minska ångest och triggande av sympatiska nervsystemet samt förbättra fysisk hälsa genom att motivera fysisk träning. I det här arbetet definieras alpaca som vårddjur när de används som en metod för att förbättra människors hälsa inom kommersiell verksamhet.

1.2 Djurvälfärd

Begreppet djurvälfärd beskrivs enligt Broom (1991) som individens tillstånd i förhållande till sin omgivning. Det finns alltså flera parametrar att ta i beaktning när djurvälfärd ska utvärderas. För att kunna mäta välfärd hos djur utvärderas två olika parametrar som är antingen resursbaserade eller djurbaserade, men dessa mäts och utvärderas ofta i kombination med varandra. Exempel på resursbaserade parametrar är tillgång till foder och vatten, beläggningsgrad, typ av inhysning och mått i djurtrymmen. Djurbaserade parametrar är exempelvis hull, djurs beteende och skador.

Veissier och Boissy konstaterade år 2007 att stress och välfärd hos djur är kopplade till varandra. Båda begreppen kan beskrivas som fysiologiska och beteendemässiga reaktioner och tillstånd. Även känslomässiga upplevelser är kopplade till välfärden (Brambell, 1965). Frigörelse av kortisol, hjärtslagsfrekvens och ”fight or flight” används för att beskriva stressresponser likväl som att värdera välfärd (Veissier & Boissy, 2007). För att kunna mäta kortisol i blodet behöver ett blodprov tas, men då denna process kan vara stressande i sig riskerar dessa resultat att bli missvisande (Broom *et al.*, 1986). Stress och välfärd påverkar också hur ett djur uppfattar sin omgivning (Veissier & Boissy, 2007).

1.2.1 De fem friheterna

En användbar metod för att bedöma djurvälfärd har varit att utvärdera vad djur tycker är viktigt för dem och som de värderar högt, samt hur stor roll det spelar för

dem (Dawkins, 1993). I Storbritannien utvecklades, med stöd från Brambellrapporten (1965) de fem friheterna som utgör grundfilosofin för The Farm Animal Welfare Council (1993). Dessa punkter sammanfattar de element som djur behöver för att må bra.

De fem friheterna är:

- Frihet från hunger och törst
- Frihet från obehag
- Frihet från smärta, skada och sjukdom
- Frihet att utföra naturligt beteende
- Frihet från rädsla och oro

1.3 Välfärdsaspekt alpaca

Det finns flera områden där de som håller alpaca själva behöver ha eller skaffa sig kunskap inom hållning av djurslaget för att kunna säkerställa en god välfärd för de berörda djuren. Nedan redovisas några av dessa aspekter.

1.3.1 Termoreglering och skötsel av ull

Lamor och alpackor klarar av stora variationer i utomhustemperatur men är anpassade till ett kallare klimat (Gerken, 2010). De har delar på kroppen som har en tunnare hud, färre hårsäckar eller kortare päls (Fowler, 1994) som Gerken (2010) kallar för ”termiska fönster”. Dessa områden hittas vid insidan av låren, axillära området och på buken (Fowler, 1994). På dessa ställen avges värme lättare från kroppen vilket gör att djuren effektivt blir av med överskottsvärme (Gerken, 2010). Vid mycket varma temperaturer kan dock skadlig värmestress uppstå då djuret inte klarar av att avge tillräckligt med värme (Gerken, 2010).

Djurhållningen spelar en stor roll i hur väl lamor och alpackor klarar av termoreglering. Klippning av ullen är fördelaktig vid höga utomhustemperaturer, då djuret lättare släpper ifrån sig värme från hela kroppen och inte bara vid de termiska fönstren (Schwalm *et al.*, 2008). Vid kalla temperaturer kan dock en klippt päls riskera att djuren i stället drabbas av köldstress (Gerken, 2010). I en studie utförd av Bulgarella och de Lamo (2005) undersöktes längden på ullen i förhållande till bevarande av värme hos kameldjuret guanaco, där längre än 5cm av kvarvarande päls inte påverkade den isolerande effekten. De flesta klippmaskiner, som är anpassade för får, klipper dock ull till 1 cm eller kortare (Gerken, 2010). Reglering om hur, när och hur ofta klippning av alpackors ull ska ske är alltså en viktig del i att upprätthålla en god djurvälfärd och minimera risken för lidande.

1.3.2 Kliniska aspekter

Ur den kliniska aspekten menar D'Alterio (2006) att undersökning av alpaca kan liknas med en undersökning av häst eller nötkreatur. Däremot finns det ett antal områden som ska undersökas extra hos just alpackor.

D'Alterio (2006) syftar på dessa punkter:

- Benställning
- Framtändernas position i förhållande till dentalplattan
- Kontroll av osteomyelit i underkäken
- Gå igenom ullen för skorpiga och fjällande skador
- Lyfta svansen (som i sig kan vara deformerad, bruten och så vidare) för att kontrollera testiklar och vulva
- Förekomst av protozoparasiter som ofta orsakar diarré hos nyfödda och unga djur

Att ha kunskap om vanligt förekommande kliniska besvär är en förutsättning för att alpacaägare ska kunna se tecken på sjukdom och agera i ett tidigt skede för att minska eventuellt lidande hos djuret.

1.3.3 Hantering

Ägare av alpackor uppmuntras till att hantera sina djur på en daglig basis för att hantering vid veterinärvård ska kunna ske på ett för djuret lugnare sätt (D'Alterio, 2006). Vid infångande av alpaca bör marken vara jämn och fast för att förhindra skador. När djuret har fångats in ska den som hanterar djuret ta ena handen runt alpackans hals, precis nedanför huvudet, för att sedan långsamt följa halsen med handen nedåt och hålla djuret mot bröstet (D'Alterio, 2006). Den andra armen ska vila på djurets kropp och den som hanterar djuret ska vara mjuk i sin hantering och följa med i djurets rörelser. Genom att träna regelbundet på det här sättet skapas inte bara en trygg rutin inför eventuella veterinärbesök, utan hanteringen syftar även till att vara en grund för att kunna undersöka sina egna djur på ett kontrollerat sätt.

1.3.4 Klor och trampdynor

Alpackor har partåiga fötter med två klor på varje fot och en mjuk trampdyna (Jones & Boileau, 2009). Deras fötter ska inspekteras rutinmässigt och klorna trimmas med jämna mellanrum (Jones & Boileau, 2009). De djur som går på mjukt underlag och/ eller har klor som växer snett ska undersökas med tätare intervaller och kan behöva verkas oftare (Jones & Boileau, 2009).

1.3.5 Hull och hullbedömning

Alpackor är effektiva foderomvandlare och är bra på att utnyttja energin i fodret (D'Alterio, 2006). Detta gör att djur i fångenskap ofta blir övergödda vilket resulterar i övervikt (D'Alterio, 2006). Med övervikt följer risken för olika typer av komplikationer såsom infertilitet, förlossningssvårigheter, minskad mjölkavkastning och anlag för fettlever (D'Alterio, 2006). I en studie utförd av de Verdier et al. (2019) undersöktes hälso- och sjukdomsstatus hos svenska alpackor. I denna studie visade det sig att de svenska alpackorna var undernärda. Detta betyder alltså att det är viktigt att vara medveten om att både över- och underhull är vanligt förekommande. D'Alterio (2006) föreslår att alpackaägare med jämna mellanrum ska hullbedöma sina djur genom att palpera lumbosakral-området (området framför bäckenet, över ryggen) eller vid bröstkotorna precis bakom manken. Så som förutsättningarna i Storbritannien ser ut menar samma författare att bete kombinerat med hö räcker för att tillgodose alpackors näringsbehov. Kraftfoder bör endast ges vid ett ökat näringsbehov, såsom under tillväxt, laktation och dräktighet. Då klimat och betestillgångar i Sverige skulle kunna liknas med Storbritannien i och med att länderna ligger nära geografiskt, så kan dessa antaganden även appliceras i svenska besättningar.

1.3.6 Tänder

Framför allt handjuren, men även kastrater och hondjur har kamptänder som behöver slipas för att minska risken för skador på människor såväl som de andra djuren (Niehaus, 2009). Underkåkens framtänder kan växa och bli för långa om dessa inte slits ner korrekt vid födointag (Niehaus, 2009). Det säkraste sättet att trimma ner tänderna på är genom slipning, då andra metoder riskerar att skapa små sprickor i tänderna (Niehaus, 2009). Niehaus (2009) skriver också om andra vanligt förekommande problem i munhålan hos lamor och alpackor. Det är därför viktigt att djurhållare har kunskap om de vanligaste problemen i munhålan hos alpackor för att kunna åtgärda dessa i tid.

2. Syfte

Det här examensarbetet syftar till att undersöka hur hållningen av arten alpaca ser ut i Sverige idag vad gäller besättningsstorlekar och det primära syftet med djurhållningen. Arbetet syftar även till att undersöka hur djurhållare av arten alpaca ser på nuvarande svensk djurskyddslagstiftning samt vilka, om några, svårigheter de ser med att hålla alpaca idag. Dessa punkter är viktiga att undersöka då statusen för djurhållningen ännu inte är undersökt i Sverige samt att otillräcklig lagstiftning riskerar djurväl-färden för det berörda djurslaget alpaca.

2.1 Frågeställningar

De frågeställningar som examensarbetet avser att besvara är:

- Hur ser alpackahållning ut i Sverige vad gäller storlek på besättningar och användningsområde?
- Vilka svårigheter ser djurhållare med den befintliga lagstiftningen angående alpackor? Korrelerar det med vilken typ av lagstiftning de tycker är mest nödvändig att den införs?
- Vilka blir konsekvenserna för alpackors välfärd av den bristande detaljregleringen för alpackor i djurskyddslagstiftningen?

3. Material och metod

Arbetet genomfördes som en enkätundersökning. Målgruppen var ägare och djurhållare av alpaca. Enkäten utformades med stöd av arbetets frågeställningar och gjordes i Netigate som är en enkätgenerator som nyttjas av SLU. Enkäten var öppen mellan 2023-03-30 och 2023-04-17.

Jordbruksverket kontaktades för att få ut statistik på hur många aktörer som håller arten alpaca på sin anläggning samt kontaktuppgifter till dessa aktörer. Från och med 2021 finns krav på att alpackor ska vara märkta och registrerade (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa¹; Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd [SJVFS 2021:13] om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa, saknr JK 3). Då detta krav är relativt nytt finns inga garantier att alla anläggningar med alpaca har märkt och registrerat sina djur. Siffror på hur många katter som är märkta och registrerade hos Jordbruksverket visar att det är en låg andel som hittills registrerats i kattregistret, där registrering och märkning är ett krav sedan januari 2023 (Jordbruksverket, 2023).

3.1 Urval samt utformning av enkät

Enkäten publicerades som ett inlägg i två Facebookgrupper med medlemmar som håller alpaca i Sverige. Facebook är en social digital plattform där människor kan hålla kontakt med varandra och dela olika typer av innehåll. Som Facebookanvändare kan man gå med i olika Facebookgrupper. Dessa grupper har egna ”teman” som exempelvis hundträning eller matlagning, eller som detta fall, alpaca. De två grupper som enkäten publicerades i heter Alpaca lovers, med 620 medlemmar, samt Alpaca på dig, med 2000 medlemmar. I enkäten framgick det att den var riktad mot hållare av alpaca, men Facebook grupperna kan ha haft medlemmar som inte håller djurslaget. Utöver detta gjordes ett första utskick med enkäten till 30 mejladresser som slumpmässigt valts ut från Jordbruksverkets skickade lista. Var tionde mejladress valdes ut plus hela det sista sidan av listan som tillsammans blev 30 adresser. Det gjordes ytterligare två utskick 6 dagar efter det första, till 20 adresser per gång. Dessa mejladresser valdes ut på samma sätt som

---

¹ EUT L84, 31.03.2016, s 1-208, Celex 32016R0429

innan, var tionde mejladress valdes ut med start på mejladress 2 och 3 i listan. Dessa hade alltså kortare tid på sig att svara på enkäten. Totalt skickades enkäten till 70 mejladresser. Anledningen till detta urval var arbetets begränsade tidsram. Varje adress behövde skrivas in för hand, vilket var tidskrävande.

Enkäten inleddes med en informativ text om syftet till studien och vilken målgrupp enkäten riktades till. Kontaktuppgifter till student samt handledare presenterades även i denna text. Information om behandling av personuppgifter erhöles samt en avslutande bekräftelseruta om samtycke.

Ytterligare en informativ text var placerad i samband med frågor om förkunskaper om svensk djurskyddslagstiftning. Denna text innehöll kort information om hur lagstiftningen ser ut för alpackor idag, samt vad en föreskrift är för något.

Vidare innehöll enkäten 13 frågor, där alla frågor utom 1 hade flervalsoalternativ, 6 innehöll ett svarsalternativ med fritext som benämndes som *annat* samt 1 fråga med fritext som svar. 3 av dessa 13 frågor var följdfrågor beroende på tidigare svar och 9 av dessa 13 frågor var obligatoriska att svara på. Frågorna var indelade i 5 kategorier som benämndes som *din djurhållning*, *dina förkunskaper om svensk djurskyddslagstiftning*, *vad tycker du*, *erfarenhet av djurskyddskontroll* samt *avslutande del* (se bilaga).

3.2 Bearbetning av data

Data samlades in från Netigate och överfördes till Excel för vidare bearbetning. Flera av enkätfrågorna innehöll ett öppet svarsalternativ som benämndes med *annat*. Dessa svar bearbetades och kategoriserades in i redan befintliga svarsalternativ samt att nya kategorier skapades utifrån svaren som kommit in i *annat*. Den sista frågan var öppen och frivillig att svara på, den undersökte endast om det fanns något djurhållaren ville lägga till. Dessa svar kategoriserades inte då denna fråga inte planerades att användas i resultatdelen. Detta på grund av en förväntad stor variation av svar som i sådana fall skulle sluta med otydliga resultat.

4. Resultat

Vid tidpunkten då Jordbruksverket kontaktades för att få ut kontaktuppgifter till aktörer som håller alpaca på sin anläggning fanns totalt 238 stycken. Jordbruksverket skickade en fysisk lista med 207 mejladresser som registrerats som kontaktuppgift till aktörerna. Totalt inkomna enkätsvar var 50 stycken (n=50).

4.1 Inkomna enkätsvar

I enkäten framgick det att endast de som håller alpaca skulle svara på enkäten. Det går däremot inte att fastställa att dessa 50 enkätsvar är enbart från hållare av alpaca. Av de som svarade på enkäten kunde ett medelvärde på svarsfrekvensen räknas ut på de obligatoriska frågorna. Medelvärdet beräknades då till 43 svar per obligatorisk fråga, då det visade sig att fem av de nio obligatoriska frågorna hade varierande bortfall av svar. Detta beror på att de som fyllt i enkäten antingen hoppat över eller missat dessa frågor. Den obligatoriska fråga som hade lägst svarsfrekvens var *Har du någon gång haft en djurskyddskontroll utförd av länsstyrelsen gällande din hållning av alpaca?* där 38 stycken svarade, vilket innebär att 76% av de som svarade på enkäten svarade på frågan.

Fyra av de obligatoriska frågorna hade 100% intern svarsfrekvens. Svarsfrekvensen i de resterande obligatoriska frågorna visas i tab. 1 nedan.

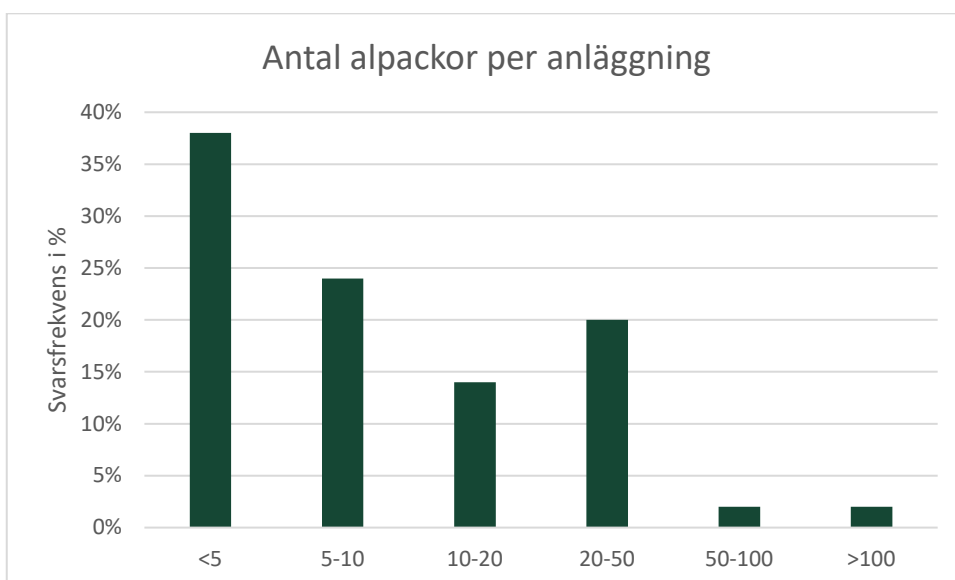
Tabell 1. Data i obligatoriska frågor med varierande svarsfrekvens ((antal svar per fråga)/(totalt antal svar)). Exempel $44/50 = 0,88 = 88\%$

Fråga	Svar i antal	Andel respondenter som svarade i %
Vet du vilken svensk lagstiftning du ska förhålla dig till vad gäller djurskydd och djurvälstånd för alpackor?	44	88
Tycker du att artspecifika föreskrifter för alpaca behöver införas i svensk lagstiftning?	39	78
Vilken kategori tycker du att alpaca borde gå under i lagstiftningen?	40	80
Vad tycker du är svårast med att hålla alpaca ur ett djurvälståndsperspektiv? Välj 1–3 svarsalternativ.	40	80

Inom vilka områden hade du velat ha ett bättre stöd från lagstiftningen i din djurhållning? Välj 1–5 svarsalternativ.	40	80
---	----	----

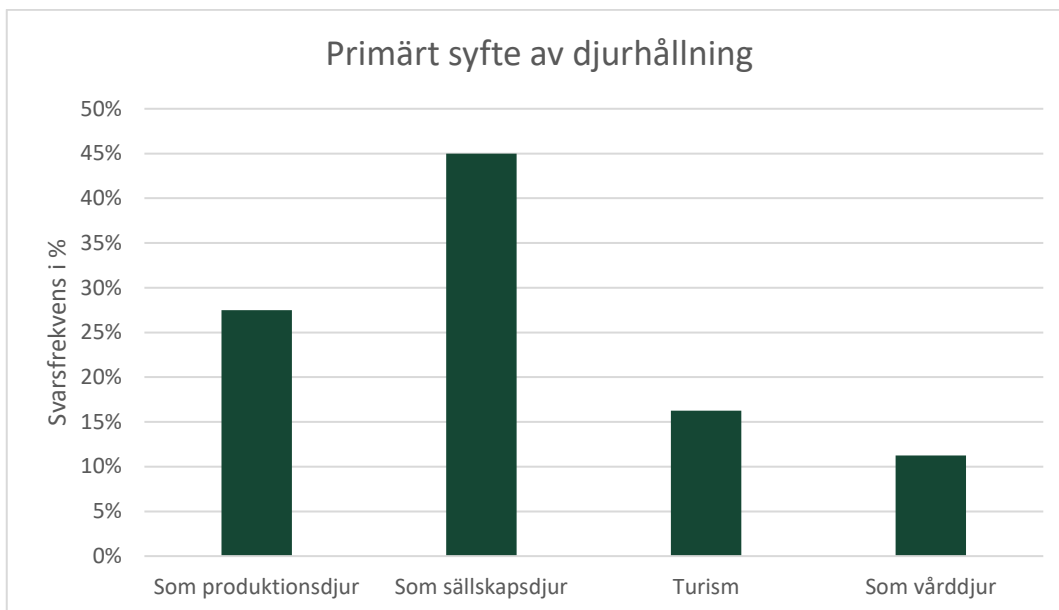
4.2 Antal alpackor per anläggning och kategorisering

Den inledande frågan i enkäten handlade om hur stor besättning djurägaren håller på sin anläggning (fig. 1). Denna fråga fick totalt 50 svar, vilket motsvarar 100% av alla svarande. Majoriteten uppgav att de håller besättningar om mindre än fem individer. Det var 2 som uppgav att de håller besättningar om 50 individer eller mer.

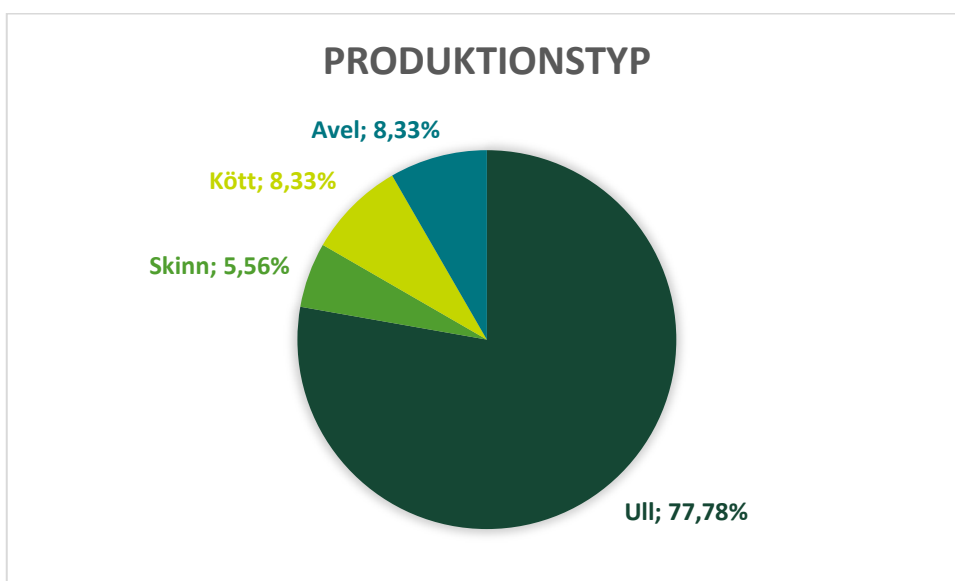
Figur 1. visar hur många djurhållare som håller respektive antal alpackor. X-axeln visar svarsalternativen där antal alpackor är kategoriserade i olika intervall.

På frågan vad det primära syftet av djurhållningen var svarade även här 50 djurhållare (100%). Majoriteten uppgav att de håller alpaca som sällskapsdjur (fig. 2).

Figur 2. Svarsfrekvensen $n=50$ visar fördelningen av det primära syftet med hållningen av alpaca, där x-axeln visar de olika hållningsformerna.

De som svarade *som produktionsdjur* på frågan angående vad djurhållarens primära syfte med dennes djurhållning ($n=22$) ombads att svara på följdfrågan ”Om du svarade *produktion* på förra frågan, vilken typ av *produktion* håller du alpaca för? Fyll i alla svarsalternativ som stämmer in på din hållning. (Hoppa över denna fråga om du svarade *sällskapsdjur* på förra frågan)” där det kom in 36 svar totalt ($n=36$). Distributionen av produktionstyp visas nedan i fig. 3. Kategorin *Avel* fanns inte som svarsalternativ, denna har tillkommit efter att ha sammanställt svar från fritextsvaren i svarsalternativet *annat*.

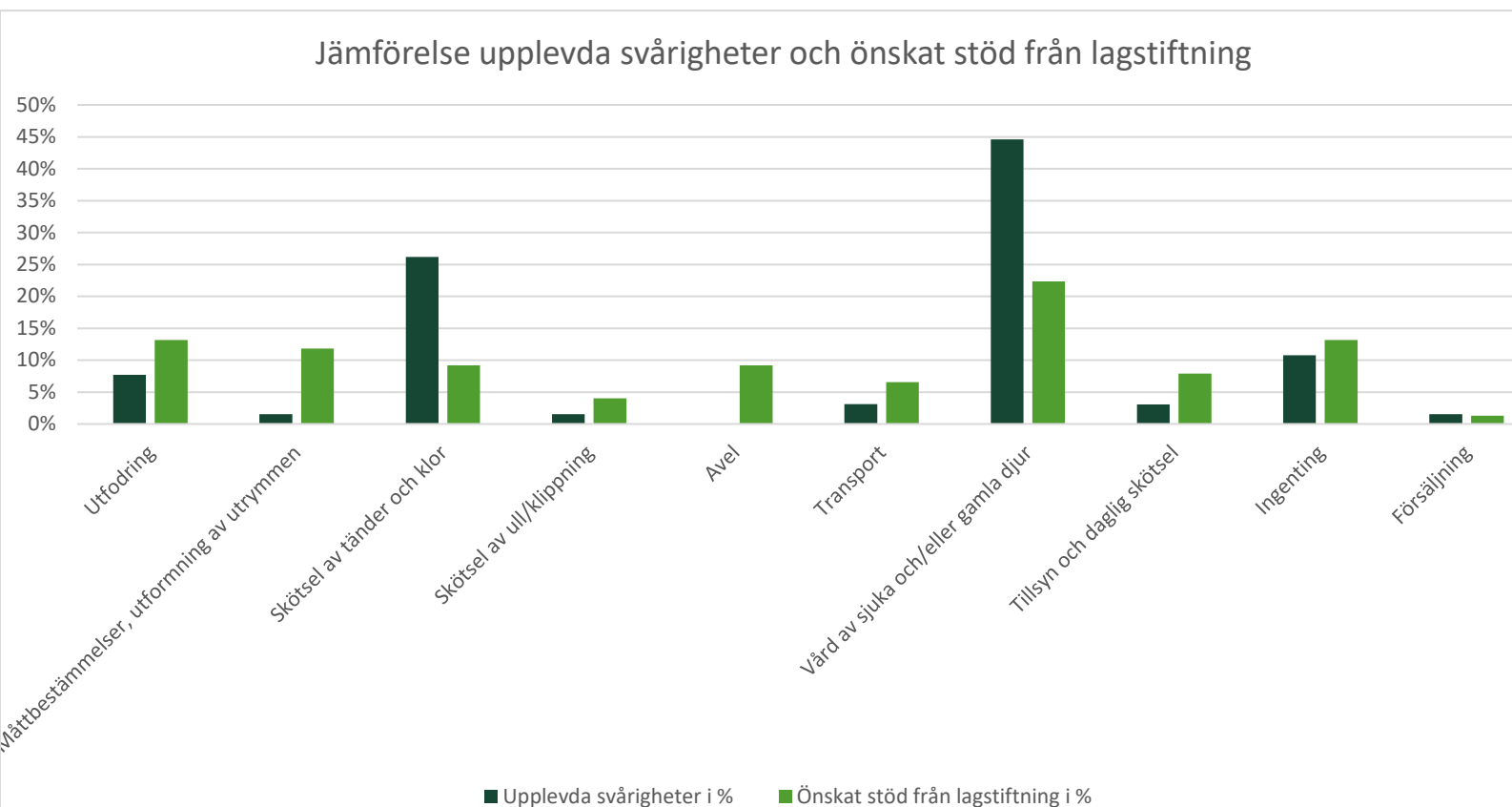
Figur 3. Svarsfrekvens $n=36$. Fördelning av vilken typ av *produktion* djurhållaren håller alpacor för.

En fråga i enkäten berörde åsikter angående att sälja kött från alpaka. 80% svarade att de inte hade övervägt att sälja alpackakött även om det fanns ett godkänt slakteri inom rimligt avstånd till deras anläggning. 16% svarade att de hade övervägt försäljning medan 4% angav att de redan säljer alpackakött.

4.3 Svårigheter med djurhållningen och önskat stöd från lagstiftning

På frågan ”*Vad tycker du är svårast med att hålla alpaka ur ett djurvälståndsperspektiv? Välj 1–3 svarsalternativ*” svarade 40 personer. De skulle välja 1–3 svarsalternativ, och 66 valdes totalt. På frågan ”*Inom vilka områden hade du velat ha ett bättre stöd från lagstiftningen i din djurhållning? Välj 1-5 svarsalternativ*” svarade också 40 personer men här valdes totalt 76 svar. Kategorierna *ingenting* och *försäljning* fanns inte som svarsalternativ i enkäten, dessa utformades efter att fritextsvaren från svarsalternativet *annat* kategoriserats.

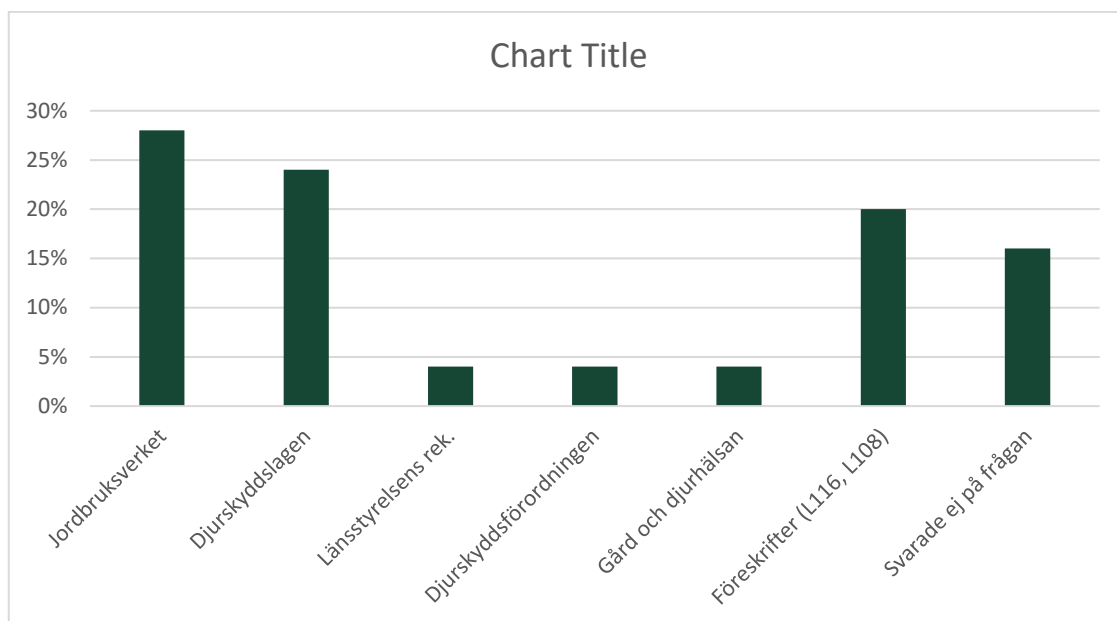
Fig. 4 visar fördelningen av svar på de båda frågorna där fördelningen av svaren är jämnare på frågan vad djurhållare hade önskat mer stöd ifrån lagstiftning. Flest svar fick kategorin om vård av sjuka och/eller gamla djur på båda frågorna.

Figur 4. Jämförelse mellan två frågor i enkäten. X-axeln visar de kategorier djurhållare tycker är svårast med hållande av alpacka samt vad de hade velat ha bättre stöd med i djurskyddslagstiftning.

4.4 Kunskap om och aspekter på lagstiftning

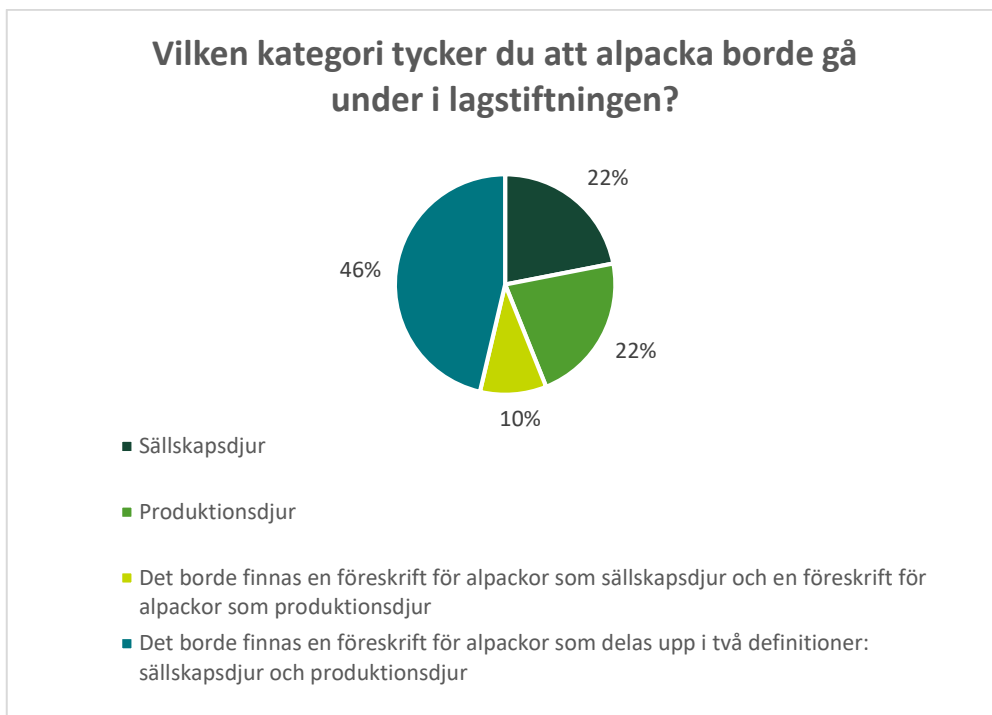
På frågan "Vet du vilken svensk lagstiftning du ska förhålla dig till vad gäller djurskydd och djurvälstånd för alpackor?" svarade n=44. 34% (n=15) svarade JA, 30% (n=13) svarade NEJ och resterande 36% (n=16) svarade TILL VISS DEL. De som svarade JA eller TILL VISS DEL ombads att svara på en följdfråga angående vilken lagstiftning de syftar på. Svarefrekvensen på denna fråga var 67% (n=20). Denna fråga var utformad som ett fritextsvar. Svaren delades upp och kategoriserades enligt fig. 5 som visas nedan. Den kategori som "svarade ej på frågan" innehåller sådana svar som inte svarar på frågan angående svensk djurskyddslagstiftning. Totalt sorterades 4 svar in i denna kategori. I dessa 4 svar angavs "sunt förnuft", "registrering och SE-nummer", "läst på nätet" samt att "de ska ha tillgång till mat och vatten, vindskydd, att man är tvungen att tillkalla veterinär om hälsotillståndet skulle bli dåligt".

Figur 5. Svarsfrekvens n=20. X-axeln visar de kategorier som utformats från fritextsvaren i frågan "Om du svarade "JA" eller "till viss del" i förra frågan, beskriv vilken lagstiftning du syftar på.". Fullständigt namn på 3e stapeln från vänster är "Länsstyrelsens rekommendationer".

På frågan "tycker du att artspecifika föreskrifter för alpaca behöver införas i svensk lagstiftning?" svarade 46% JA medan 36% svarade NEJ. 15% hade en annan åsikt, där några av dess svar innehöll att körkort för alpaca borde införas, att utbildning borde ersätta lagstiftning, rekommendationer och att kompletteringar i L108 ska införas i stället för nya föreskrifter. 8% hade ingen åsikt i frågan.

Resultat från frågan angående vad alpaca bör kategoriseras som inom svensk djurskyddslagstiftning visas nedan (fig. 6). Produktions- och sällskapsdjur fick lika delar svar medan 46% tyckte att det bör finnas en föreskrift där alpaca delas upp i två definitioner där dessa var produktions- och sällskapsdjur. 10% tyckte att det bör finnas två separata föreskrifter, en för produktionsdjur och en för sällskapsdjur.

Figur 6. Svartsfrekvensen $n=39$ visar fördelningen mellan vilken kategori alpaca bör gå under enligt hållare av alpaca.

4.5 Överblick djurskyddskontroller

Det var 38 personer, alltså 76% av alla som svarade på enkäten, som svarade på frågan angående om djurhållare haft djurskyddskontroll vad gäller alpaca. Av dessa 38 personer svarade 89,5% av dem att de aldrig haft någon djurskyddskontroll. Resterande (10,5%) svarade JA på samma fråga. Dessa 10,5% svarade därefter NEJ på följdfrågan om några brister noterades.

5. Diskussion

Studien syftade till att undersöka hur hållning av alpaca ser ut i Sverige och vad hållare av alpaca har för åsikter och kunskap om nuvarande djurskyddslagstiftning. Det går inte att säga att alla aktörer som håller alpaca har registrerats i Jordbruksverket. Det är alltså oklart om det finns 238 platser i Sverige som håller alpaca eller om det är fler än så. Resultaten diskuteras och jämförs med hur alpackornas välfärd möjligtvis påverkas av detta.

5.1 Antal svar och internt bortfall

En svarsfrekvens går inte att räkna ut då enkäten distribuerades i två olika Facebookgrupper samt skickades ut via mejl och det är därför inte möjligt att veta hur många personer enkäten nått ut till. Det går dock att spekulera i att enkäten kan antas ha nått ut till omkring 2000 personer, däremot finns det inget som tyder på att antalet hållare av alpaca är så högt i antal i Sverige annat än att Facebook grupperna riktar sig till denna målgrupp. Anledningen till att tre utskick till mejladresser gjordes var för att det märktes att fler svar kom in efter ett första utskick jämfört med när enkäten endast var publicerad i Facebook grupperna. Hade enkäten skickats ut till alla 207 mejladresser hade antal svar kunnat förmodats bli till en högre siffra. Då totala antal svar var 50 bör reliabiliteten av denna studie tas i beaktning eftersom det är en låg andel av totala antal hållare av alpaca i Sverige. Studien hade även ett internt bortfall på flera av frågorna med varierande svarsfrekvens, där medelvärdet på de obligatoriska frågorna var 43 svar. Anledningen till det interna bortfallet går inte att fastställa, men möjliga orsaker kan vara att enkäten upplevdes som för lång eller svår samt att intresset för att svara var lågt. Hade svarsfrekvensen varit större hade även de som inte gav fullständiga svar kunnat sållats bort, då det ändå skulle finnas tillräckligt med svar att grunda arbetet på. När svarsfrekvensen var så pass låg gjordes däremot ett avvägande som resulterade i att alla svar ingick i arbetet.

5.2 Alpakahållningen i Sverige

Majoriteten djurhållare som svarade på enkäten uppgav att de håller sina alpakor som sällskapsdjur (45%), följt av 27,5% som svarade att de håller dem som produktionsdjur, 16,5% inom turism och 11,25% som vårddjur. De två vanligaste användningsområdena är alltså inom sällskap och produktion. Det finns risk för att detta resultat är missvisande då ingen definition av vad ett produktionsdjur, ett

sällskapsdjur, djur inom turism samt vårddjur är var med i enkäten. Denna fråga undersökte vad det primära syftet med djurhållningen var, vilket då gör att de som exempelvis tagit ull av sina alpackor någon enstaka gång troligtvis svarat att de håller sina alpackor för sällskap.

Enligt den här studien har de flesta djurhållare i Sverige relativt små besättningar. 76% svarade att de har besättningar om 1–20 individer, med en majoritet inom svarsalternativet 1–5 individer. Detta resultat skulle kunna korrelera med att de flesta håller sina alpackor som sällskapsdjur, alltså att det är vanligare med mindre besättningar om man håller alpaka som sällskapsdjur.

De som svarade att de håller alpaka för produktion ombads att svara på en följdfråga som berörde vilken typ av produktion de håller alpaka för. Antalet som svarade *produktion* var 22 och totala antalet som svarade på följdfrågan var 36. Detta skulle innebära att 14 djurhållare som håller sina djur för produktion håller dem för mer än 1 produktionsform. Detta stämmer dock inte då resultatet visar att 28 djurhållare svarat *ull*, 3 svarat *avel*, 3 svarat *kött* och 2 svarat *skinn*. Det är alltså 6 fler svar i ullkategorin än de som svarade *produktion* i den föregående frågan. Detta betyder att minst 6 obehöriga svarat på denna fråga vilket alltså ger ett missvisande svar huruvida fördelningen av produktionstyp ser ut i Sverige. Detta hade kunnat undvikits genom att endast ge de som svarade *produktion* behörighet att svara på nästkommande fråga. Vad som däremot kan fastslås är att produktion av ull är den i särklass vanligaste produktionstypen.

Ingen av de som svarade på frågan om en djurskyddskontroll utförts på deras anläggning uppgav att länsstyrelsen noterat några brister. Då det var få som svarade att de haft kontroll på anläggningen kan det inte dras några slutsatser från resultatet. Hade fler gett samma svar hade det kunnat indikera på att hållningen antingen generellt är så pass god att brister är sällan förekommande, eller så hade det kunnat indikera på att det är svårt att göra en rättssäker bedömning utan arts specifika föreskrifter och därav sätts inga brister.

5.3 Kunskapsnivå och lagstiftning

Svaren på frågorna angående vad djurhållare har för kunskap angående svensk djurskyddslagstiftning visade på att kunskapsnivån är relativt låg. Det var 31 som angav att de antingen visste eller till viss del visste vilken djurskyddslagstiftning det ska förhålla sig till men på följdfrågan vilken lagstiftning de syftar på svarade endast 20 av dessa 31. De flesta (28%) svarade med någonting rörande Jordbruksverket, som exempelvis *Jordbruksverkets rekommendationer* eller *det man kan läsa på Jordbruksverkets hemsida*. Jordbruksverket hemsida innehåller

information om exempelvis djurskyddslagstiftning och är en lättillgänglig plattform för djurägare att hitta relevant information om just sitt djurslag (Jordbruksverket, 2023). Att flest djurhållare svarat Jordbruksverket tyder på att de vet var de kan börja leta information men att de inte har kunskap om själva uppbyggnaden av svensk lagstiftning. Ett tidigare examensarbete undersöker djurhållares kunskaper om djurskyddslagstiftning vad gäller hund och katt (Wetterberg, 2021). I Wetterbergs (2021) arbete kan slutsatsen dras att svenska hund- och kattägare kan viss del av djurskyddslagstiftningen och vet till viss del vart den går att hitta, men att det finns kunskapsluckor. Liknande okunskap finns alltså även hos svenska djurhållare av andra djurslag. *Djurskyddslagen* svarade 24%, vilket kan bero på den informativa texten djurhållarna fått läsa tidigare i enkäten. De rätta svaren på denna fråga är djurskyddslagen, djurskyddsförordningen samt föreskrifterna L116 och L108. 16 % (motsvarade 4 personer i denna fråga) gav svar som inte gick att kategorisera in då dessa var irrelevanta för frågan. Detta tyder på att frågan inte var tillräckligt tydligt formulerad eller att dessa personer inte hade tillräcklig kunskap för att kunna svara på frågan.

5.4 Välfärd och lagstiftning

En kategori som utmärkte sig både i frågan om vad djurhållare tycker är svårast med sin djurhållning och vad det hade velat ha bättre stöd i lagstiftningen om var hur vård av sjuka och eller gamla djur ska ske. Denna kategori fick flest svar i båda frågorna. En viktig aspekt att ha i åtanke om just denna kategori är att risken finns att djurägare inte syftar på den egna djurhållningen utan att de menar att de ser svårigheter med veterinärvården och hade önskat att veterinärvården var bättre. Genomgående i fritextsvaren i hela enkäten har varit synpunkter på just veterinärvård då flera alppackaägare menar att veterinärer inte har tillräcklig kunskap om djurslaget. I den här kontexten menades däremot djurhållarens skyldighet att vårda sjuka och/eller gamla djur och hur en föreskrift om detta skulle kunna ge stöd. Som D'Alterio (2006) konstaterade finns djurslagsspecifika vanliga kliniska åkommor hos alppacka. Att djurhållare upptäcker dessa i tid och ser till att djuren får rätt vård är vitalt för djurvälferden.

Den kategori som fick näst flest svar i frågan om svårigheter med djurhållningen var skötseln av tänder och klor, dock på delad fjärde plats med avel i frågan om önskat stöd i lagstiftningen. Att den upplevda svårigheten inte korrelerar med önskat stöd från lagstiftning skulle kunna riskera välfärden för alppackor då exempelvis risken för obehag och sprickor i tänder vid trimning är stor om det inte utförs korrekt (Niehaus, 2009) samt att klor växer och blir för långa om de inte kontrolleras regelbundet (Jones & Boileau, 2009). Detta beror på kunskapsbrist hos djurhållaren, samtidigt som lagstiftningen sätter en standard och krav på vad

djurhållare ska ha kunskap om, i brist på djurslagsspecifika föreskrifter är det också svårt för djurhållare att veta vart gränsen på kunskapsnivån ska dras. 3 § i DL handlar om just kompetenskrav hos djurhållaren, och föreskrifter hjälper djurhållare att veta vad de behöver ha kunskap om. Det ska dock tas i beaktning att djurhållare i frågan angående önskat stöd hade möjlighet att ge fler svar i denna fråga jämfört med frågan om upplevda svårigheter. Detta kan man även se i hur fördelningen i svar är jämnare i önskat stöd- frågan jämfört med svårighet i djurhållningen- frågan.

Skötsel av ull fick få svar på båda frågorna (fig. 4), trots att studier visat att ett korrekt utförande är viktigt för alpackors termiska komfort (Gerken, 2010; Schwalm et al., 2008; Bulgarella & de Lamo, 2005). Det är inte bara viktigt att klippa ullen under rätt säsong, utan även se till att längden på ullen är rätt för att inte riskera köldstress under de kallare årstiderna (Bulgarella & de Lamo, 2005).

Utfodring kom på delad andra plats tillsammans med *ingenting* på frågan om önskat stöd. I och med att alpackor i fångenskap lätt blir överviktiga (D'Alterio, 2006) är det viktigt med reglering i föreskrifter med riktlinjer om hur utfodring sker och med vilken typ av foder som ska ges för att minska risk för övervikt och andra foderrelaterade välfärdsaspekter.

Ungefär en tiondel angav att det varken ser några svårigheter med sin djurhållning och önskar heller inte något speciellt stöd från framtida lagstiftning. Detta skulle kunna indikera på okunskap hos djurhållare vilket gör att de inte ser problemområden i djurhållningen. Det skulle även kunna bero på att djurhållare innehar en hög kunskapsnivå angående sin djurhållning vilket gör att de områden som en gång varit svåra inte längre är det på grund av erhållen erfarenhet. Vad som dock kan diskuteras är att det alltid finns förbättringsområden och att vissa delar av djurhållning är svårare än andra.

5.5 Kategorisering av alpacka

På frågan om vilken kategori alpacka bör gå under svarade närmare hälften att det borde finnas en gemensam föreskrift för alpacka där djurslaget delas upp i två olika definitioner, sällskapsdjur och produktionsdjur (fig. 6). Lika delar (22% vardera) svarade sällskapsdjur respektive produktionsdjur. Detta resultat är en indikator på att definitionen på alpacka behöver ses över då det finns ett tydligt intresse hos alpackaägare att hålla detta djurslag för mer än ett syfte. Att kategorisera alpacka korrekt i framtida lagstiftning är en grundpelare för djurvälstånd då djurhållningen kan komma att se olika ut beroende på syfte och där föreskrifternas utformning delvis anpassas efter detta. Resultatet som visas i figur 2 styrker att just produktion

och sällskap är de två kategorier som är mest relevanta att införa i framtida lagstiftning då dessa kategorier var de två med flest svar i frågan om vad djurhållare primärt håller sina alpackor för.

5.6 Hållbarhet

Frågor kring hur djurhållare ställer sig till försäljning av alpackakött kan kopplas ihop med hållbarhetsfrågan. Genom att utnyttja resurser till fullo gynnas miljön, så även i detta fall. Den andinska befolkningen har sedan länge hållit alpackor för både deras ull och kött (Salvá *et al.*, 2009; Montes *et al.*, 2013). Enligt Farfield (2006) vill djurhållare i Peru ogärna slakta unga djur, då de anser att det är slöseri på nödvändiga resurser. Slutsatsen kan dras att en alpacka både kan ge ull i flera år för att sedan gå till slakt och ge dugligt kött. Detta gör att djurhållare kan utnyttja fler än en resurs från sina djur samtidigt som de kan hållas som sällskapsdjur och för ullproduktion i många år. Den här studien visade att majoriteten som håller alpacka i Sverige idag håller dem primärt som sällskapsdjur. Detta kan vara en förklaring till att de allra flesta också svarade att de inte hade kunnat tänka sig att sälja alpackakött även om det fanns ett godkänt slakteri i närheten av deras djurhållning. Alpacka är ett djurslag som används inom flera områden i Sverige. Detta kan möjligen göra det svårt för djurägare som håller sina alpackor som sällskapsdjur att se dem ur ett produktionsperspektiv då de inte är vedertagna produktionsdjur i Sverige. Att lagstiftning i framtiden skulle identifiera alpacka som produktionsdjur skulle i sådana fall kunna gynna köttproduktionen.

Ur djurägarens perspektiv finns även ett ekonomiskt hållbarhetsperspektiv då försäljning av kött genererar pengar till ägaren i stället för att ägaren ska betala veterinär för att avliva djuret.

5.7 Styrkor och svagheter i arbetet

Den här studien ger en översikt om hur alpackaägare resonerar kring sin djurhållning, deras kunskaper om- och hur de ställer sig till lagstiftning. Att enkäten distribuerades till mailadresser såväl som på Facebook kan motiveras med att enkäten även skulle nå ut till hållare av alpacka som inte registrerat sina djur och anläggning hos Jordbruksverket, detta eftersom registrering är ett relativt nytt krav. Svaren i enkäten var övervägande relevanta och tydliga, vilket tyder på att frågorna var utformade på ett sådant sätt att det fanns litet utrymme för misstolkning eller att frågorna inte uppfattades på ett önskat sätt av djurhållarna. Även svaren vad gällde frågan om produktionsform var relevanta för att kunna få en överblick i vilken typ

av produktion som är vanligast i Sverige, dock svarade 6 obehöriga på frågan vilket gjorde att resultatet blev missvisande. Detta skulle kunna tyda på att delar av utformningen av den frågan var otydlig.

Det kan diskuteras huruvida frågan som var utformad som ”önskat stöd i lagstiftningen” bör ha utformats annorlunda. Å ena sidan blir det tydligt för djurhållarna vad frågan handlar om, å andra sidan är inte lagstiftningens syfte att vara ett stöd i djurhållningen utan den anger endast miniminivåer i djurhållningen. Däremot kan föreskrifter användas som riktlinjer för hur en djurhållning ska uppfylla minimikraven, alternativt överstiga miniminivåer. I arbetet ansågs denna fråga relevant då det förutsattes att djurhållare inte är nöjda med de bristande detaljföreskrifterna i denna typ av djurhållning.

Utformningen angående frågorna om upplevda svårigheter med djurhållningen samt önskat stöd i lagstiftningen hade kunnat göras annorlunda då dessa frågor ställs mot varandra i resultatdelen. Resultatet blir något missvisande när instruktionerna för dessa två frågor skiljer sig åt när djurhållarna ombeds att välja de 1–3 viktigaste områdena i första frågan och 1–5 viktigaste områdena i den andra. Detta gör att distribueringen av svar blir ojämna när de ställs mot varandra. Kategorierna hade också med fördel kunnat vara identiska i de båda frågorna. I detta arbete konstruerades några av dessa kategorier om för att kunna ställas mot varandra.

En brist är att det här arbetet inte jämför och utvärderar varje individs svar. Hade detta gjorts hade också andra typer av resultat kunnat redovisas samt att diskussionen kunnat ta en annan riktning. Varje individs enkätsvar skulle då behöva granskas för att sedan ställas mot andra individers svar och se om det finns korrelationer mellan varje individuellt svar. Det hade då kunnat diskuteras om en trend kan ses i hur individer svarat på specifika frågor, kanske en låg kunskap angående djurskyddslagstiftning korrelerar med upplevda svårigheter med djurhållningen?

5.8 Etiska aspekter

Användandet av djur och hur detta ses som acceptabelt eller inte skiljer sig åt (Sandøe & Christiansen, 2008). Däremot är det lagstiftat att djur ska behandlas väl oavsett syfte (1 kap, 1 och 2 §§ DL). Att ge ett djurslag två olika definitioner i lagstiftning, som sällskapsdjur och som produktionsdjur, skulle kunna vara både gynnsamt och missgynnsamt. Å ena sidan skulle alpackan erkännas som produktionsdjur vilket detta djurslag faktiskt hålls som och är för 28% av djurhållarna som svarade på enkäten. Detta skulle innebära en ny status i samhället då ekonomisk vinning av djuret blir mer välkänt. Farstad (2018) skriver om de

etiska aspekterna vad gäller avel på djur och menar att välfärd är nära förknippad med avel, eftersom vi på olika sätt utnyttjar djur för att uppfylla människans krav i olika sammanhang som exempelvis sällskap, produktion och ekonomisk inkomst. Farstad (2018) skriver vidare att finansiella aspekter ofta spelar stor roll inom aveln och att goda fysiska, psykiska och funktionella egenskaper inte alltid är prioriterade. Inom produktionen finns ofta större finansiella vinningar vilket gör att etiken skiljer sig mellan produktionsdjur och sällskapsdjur vad gäller avel i form av kvantitativa enheter som mjölkavkastning, ullproduktion etcetera jämfört med utseendemässiga attribut, vilket också framgår i Farstads (2018) artikel. Om det stämmer det som Farstad (2018) skriver om, att finansiella aspekter styr, betyder detta att det även bör vara sant i andra sammanhang vad gäller djurhållning och djurvälfärd. Vi accepterar en lägre standard då vinsten är större, och då speciellt den ekonomiska vinsten. Å andra sidan finns bevis på att där lagstiftning skiljer produktion från sällskap skiljer sig även välfärdsmissiga parametrar åt, som i exemplet om måttbestämmelser hos kaniner som sällskapsdjur kontra kaniner som produktionsdjur (Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd [SJVFS 2019:15] om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby, saknr L 80; Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd [SJVFS 2019:24] om kaninhållning inom lantbruket m.m., saknr L 112). De kaniner som hålls inom produktion hålls i intensiva system med mindre minimiyta jämfört med sällskapskaninerna. Att hålla kaniner på små ytor begränsar dem att utföra rörelser såsom att skutta och springa (Buijs *et al.*, 2016). Social stress är även något som kan förekomma hos kaniner om för många individer hålls på en för liten yta, där konkurrens om resurser kan uppstå (Bove *et al.*, 2018).

Att skilja samma djurart i föreskrifter riskerar alltså att även skilja på standard, men kan samtidigt vara viktigt att ge korrekt benämning för att upplysa det faktiska syftet med djurhållningen.

5.9 Framtida forskning

Det här arbetet begränsades till att undersöka alpackahållningen i Sverige, men det finns goda möjligheter att även inkludera lamor, som också ingår i familjen kameldjur samt saknar artspecifika föreskrifter.

Då det ur ett hållbarhetsperspektiv skulle vara gynnsamt om fler alpackaägare sålde eller nyttjade alpackakött är det intressant att veta bakomliggande faktorer till varför alpackaägare är negativt inställd till detta.

Flera som svarade på enkäten tyckte inte att artspecifika detaljföreskrifter för alpacka är nödvändiga. En förklaring till det resultatet skulle kunna styra framtida diskussion om huruvida sådana föreskrifter bör införas eller ej.

Att utreda huruvida alpackors välfärd möjligtvis skulle påverkas av att kategoriseras som produktionsdjur är av vikt för att kunna ta vidare ställning i hur framtida lagstiftning bör utformas.

Tänkbara framtida frågeställningar:

- Vilka faktorer är orsaken till att majoriteten alpackaägare inte överväger att sälja alpackakött?
- Vad är anledningen till att en betydande andel (36%) anser att artspecifika föreskrifter inte behövs för alpacka (alternativt samtliga domesticerade kameldjur)?
- Hur gynnas eller missgynnas alpackors välfärd av att inom lagstiftning inte kategoriseras som produktionsdjur?

5.10 Litteraturens för och nackdelar

Gerken (2010) har gjort en litteraturstudie om termoreglering hos sydamerikanska kameldjur, närmare bestämt hur ullen påverkar detta. Metoden är inte tydligt presenterat i artikeln, däremot presenteras olika metoder och resultat av andras studier i artikeln på ett tydligt sätt. Gerken har medverkat i flera artiklar som riktar in sig på området alpacka, vilket ger en indikation på att författaren bör vara inläst på området och styrker trovärdigheten på den text som granskas i detta arbete. Genomgående i texten är att fakta som presenteras, speciellt i introduktionen, stämmer överens med annan litteratur. Artikeln kan idag anses vara daterad, men i brist på nyare forskning inom samma område bedöms den trovärdig tills att innehållet motbevisas. Gerken understryker även att det råder bristande forskning om sydamerikanska kameldjur, vilket även jag fått uppleva under arbetets gång. Detta leder ofta till att inga definitiva slutsatser kan dras, vilket i sin tur påverkar litteraturens trovärdighet. Däremot dras trovärdiga slutsatser i varje enskild studie, även om det ofta understryks att mer forskning behövs inom området. Att uppmärksamma bristen på forskning inom området bidrar till trovärdigheten av studien även om själva slutsatsen kan komma att bli mer eller mindre trovärdig i jämförelse med framtida forskning.

D'Alterio (2006) skriver om alpacka och den veterinära introduktionen i Storbritannien. I artikeln redovisas ingen metod och utformningen liknar inte den typiska vetenskapliga artikeln. Den är utformad till att vara mer informativ och skulle kunna tolkas som att den vänder sig mer till ägare av alpacka. Artikeln är peer-reviewed och publicerad i en vetenskaplig tidskrift som heter *In practice* där alla artiklar som publiceras är peer-reviewed. Tidskriften innehåller utbildningsmaterial för veterinära ändamål med experter som skribenter. D'Alterio

har en relativt kort lista med referenser samt att skribenten sällan refererar till dessa i sin text. De kliniska aspekterna som tas upp i artikeln stämmer överens med egen tidigare inhämtad information från föreläsningar samt personliga samtal med alpackahållare. Den egna kunskapen hjälper alltså till att bedöma källan som trovärdig. Hade dock ingen förkunskap införskaffats hade denna artikel inte kunnat klassas som speciellt trovärdig då, som tidigare nämnt, källhänvisningen är undermålig. Även denna artikel kan idag anses daterad, däremot är dess innehåll fortfarande relevant.

6. Slutsats

Storleken på studien och antalet djurhållare som svarade på enkäten gör att det inte går att dra några definitiva slutsatser. Denna studie kan dock ge en inblick i hur hållning av alpaca ser ut i dagsläget i Sverige, djurhållares kunskapsnivå angående lagstiftning samt åsikter om. Den vanligaste hållningstypen visade sig vara att hålla alpaca som sällskapsdjur eller produktionsdjur. Inom produktion var ull den dominerande kategorin. Ett fåtal alpacaägare hade övervägt att sälja alpacakött om det fanns ett godkänt slakteri i närheten av anläggningen, medan en definitiv majoritet inte kunde tänka sig det. En låg kunskapsnivå angående svensk djurskyddslagstiftning konstaterades bland hållare av alpaca. Önskat stöd från framtida lagstiftning visade sig vara jämnare fördelat över flera områden än upplevda svårigheter med djurhållningen. Djurhållare tyckte att vård av sjuka och/eller gamla djur var både det svåraste inom sin djurhållning och flest önskade ett bättre stöd i lagstiftningen om detta. Indikationer finns på att välfärden för alpaca påverkas negativt med att artspecifika föreskrifter inte finns tillgängliga för djurhållare eller kontrollmyndighet då det verkar finnas upplevda svårigheter i djurhållningen samtidigt som djurhållare också vill ha artspecifika föreskrifter. Detta kan vara indikatorer på att det kan vara svårt att säkerställa miniminivåer för djurskyddet och främja välfärden för detta djurslag.

7. Populärvetenskaplig sammanfattning

Den svenska djurskyddslagstiftningen syftar till att skydda djur som hålls av människan från onödigt lidande. Djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66) har kompletterande djurslagsspecifika föreskrifter för de flesta djurslagen. Föreskrifterna ger en mer detaljerad beskrivning på hur djurslagen ska hållas och skötas för att uppfylla djurskyddslagstiftningens krav. Dessa föreskrifter är även fundamentala för att kontrollmyndigheten, som i detta fall är länsstyrelsen, ska kunna genomföra grundliga och enhetliga kontroller i hela landet.

Arbetet syftade dels till att undersöka hur hållningen av alpacka ser ut i Sverige inom områden om storlek på besättningar och syfte med djurhållningen. Arbetet undersökte även vad djurhållare av alpacka tycker är svårast i sin djurhållning, vad de tycker om den befintliga lagstiftningen och vad de hade önskat skulle ingå i en möjlig framtida lagstiftning. Djurhållarnas förkunskaper om djurskyddslagstiftning undersöktes också. Allt detta ställdes i kontrast till hur alpäckans välfärd eventuellt påverkas.

En enkät står till grund för detta arbete där djurhållare av alpacka ombads svara på frågor angående deras djurhållning och deras åsikter om svensk djurskyddslagstiftning. Enkäten publicerades i två Facebook grupper samt skickades ut till 70 mejladresser som var registrerade som kontaktuppgift till anläggningar som håller alpacka.

Resultaten visade att de flesta djurhållare har små besättningar med mindre än 5 alpäckor. De två vanligaste hållningsformerna var som sällskapsdjur och som produktionsdjur. Av de som höll alpacka för produktion var den vanligaste typen ullproduktion. Alpäckaaägares kunskaper om relevant svensk djurskyddslagstiftning visade sig vara låg, där en stor del av de som svarade att de hade kunskap om, eller till viss del kunskap om, lagstiftningen angav Jordbruksverket som den lagstiftning de syftade på. Önskat stöd från framtida lagstiftning visade sig vara jämnare fördelat över flera kategorier än upplevda svårigheter med djurhållningen. Kategorin som fick flest svar på båda frågorna om önskat stöd och upplevda svårigheter var vård av sjuka och/eller gamla djur.

Tack

Jag vill tacka alla djurhållare som svarat på enkäten, utan era svar hade detta arbete aldrig kunnat genomföras. Ett stort tack till Katja Lundqvist som med kloka ord och stöd handlett mig genom arbetets gång. Tack till Lisa Huss som inte bara korrekturläst min text och kommit med idéer utan även funnits där som en god vän.

Min familj Kicki, Gunnar och Ella vill jag ge ett stort tack till då ni har gett mig energi och stöttning genom hela min studietid, utan er hade inget av det här varit möjligt. Jag vill även tacka mina vänner som förgyllt min tid på SLU!

Referenser

- Algers, A., Berg, L., Gräns, A., Hammarberg, K., Larsen, A., Lindsjö, J., Malmsten, A., Malmsten, J., Mustonen, A., Olofsson, L., Sandström, V. Sundell, E. (2012). Utbildning i djurvälstånd i samband med slakt och annan avlivning. <http://disa.slu.se/> (Uppdaterad 2020-10-07) Använd 4 juni 2023
- Brambell R. (1965). Brambell Report.
- Broom, D. M. (1991). Animal welfare: concepts and measurement. *Journal of animal science*, 69(10), 4167-4175.
- Broom, D.M., Knight, P.G., Stansfield, S.C. (1986). Hen behaviour and hypothalamicpituitary-adrenal responses to handling and transport, *Applied Animal Behaviour Science* 16:98.
- Bove, M., Ike, K., Eldering, A., Buwalda, B., de Boer, S.F., Morgese, M.G., Schiavone, S., Cuomo, V., Trabace, L. & Kas, M.J. (2018). The Visible Burrow System: A behavioral paradigm to assess sociability and social withdrawal in BTBR and C57BL/6J mice strains. *Behavioural brain research*, vol. 344, pp. 9–19
- Buijs, S., Vangeyte, J., & Tuytens, F. A. (2016). Effects of communal rearing and group size on breeding rabbits' post-grouping behaviour and its relation to ano-genital distance. *Applied Animal Behaviour Science*, 182, 53-60.
- Bulgarella, M., & De Lamo, D. (2005). Thermal conductance of guanaco (Lama guanicoe) pelage. *Journal of Thermal Biology*, 30(8), 569-573.
- Bustamante, D.E., Yalta-Macedo, C.E., Cruz, J.A., Maicelo-Quintana, J.L., Guerrero-Abad, J.C. & Gutierrez-Reynoso, D.L. 2020. Characterization of the complete mitochondrial genome of the black Alpaca breed of Vicugna pacos (Mammalia, Artiodactyla, Camelidae) from Puno, Peru. *Mitochondrial DNA Part B Resources*. Vol. 5, pp. 1383-1385.
- Canaza-Cayo, A. W., Alomar, D., & Quispe, E. (2013). Prediction of alpaca fibre quality by near-infrared reflectance spectroscopy. *animal*, 7(7), 1219-1225.

- D'Alterio, G. L. (2006). Introduction to the alpaca and its veterinary care in the UK. In *Practice*, 28(7), 404-411.
- Dawkins, M. S. (1998). Through our eyes only? The search for animal consciousness.
- Djurskyddsförordning (2019:66)
- Djurskyddslag (2018:1192)
- Erdoğan, S., Villar Arias, S. & Pérez, W. 2016. Morphofunctional structure of the lingual papillae in three species of South American Camelids: Alpaca, guanaco, and llama. *Microscopy research and technique*. Vol. 79, pp. 61–71.
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa²
- Fairfield, T. (2006). The politics of livestock sector policy and the rural poor in Peru. In D. K. Leonard (Ed.), (Research director), Pro-Poor Livestock Policy Initiative (PPLPI), Working Paper No. 32
- FARM ANIMAL WELFARE COUNCIL (1993). Second report on priorities for research and development in farm animal
- Friedmann, E., Katcher, A. H., Lynch, J. J., & Thomas, S. A. (1980). Animal companions and one-year survival of patients after discharge from a coronary care unit. *Public health reports*, 95(4), 307.
- Fowler, M. E. (1994). Hyperthermia in llamas and alpacas. The veterinary clinics of North America. *Food Animal Practice*, 10(2), 309-317.
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om cirkusdjur; Saknr L 116 SJVFS 2021:28
- Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd [SJVFS 2021:13] om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa, saknr JK 3
- Gerken, M. (2010). Relationships between integumental characteristics and thermoregulation in South American camelids. *Animal*, 4(9), 1451-1459.

---

² EUT L84, 31.03.2016, s 1-208, Celex 32016R0429

- Gutiérrez, J., I. Cervantes, M. Pérez-Cabal, A. Burgos and R. Morante. (2014). "Weighting fibre and morphological traits in a genetic index for an alpaca breeding programme." *animal* 8(03): 360- 369.
- Hack, W. (2001). The Peruvian alpaca meat and hide industries. Rural Industries Research and Development Corporation, 1(19), 11.
- Jones, M., & Boileau, M. (2009). Camelid herd health. *Veterinary Clinics: Food Animal Practice*, 25(2), 239-263.
- Jordbruksverket, (2023) <https://jordbruksverket.se/djur/djurskydd-smittskydd-djurhalsa-och-folkhalsa/djurskyddet-i-sverige>, använd 26 maj 2023
- Jordbruksverket, (2023) <https://jordbruksverket.se/e-tjanster-databaser-och-appar/e-tjanster-och-databaser-djur/kattregistret/statistik-ur-kattregistret#h-Totalaantaletregistreradekatterochkattagare> , använd 17 september 2023
- Kapustka, J. & Budzyńska, M. 2021. Human ability to interpret alpaca body language. *Journal of veterinary behavior*. Vol. 42, pp. 16–21.
- Montes, M., Quicaño, I., Quispe, R., Quispe, E., Alfonso, L. (2013). "Quality characteristics of Huacaya alpaca fibre produced in the Peruvian Andean Plateau region of Huancavelica." *Spanish Journal of Agricultural Research* 6(1): 33-38.
- Niehaus, A. (2009). Dental disease in llamas and alpacas. *Veterinary Clinics: Food Animal Practice*, 25(2), 281-293.
- Peng, S., Fu, E., Lee, S. & Tsai, S. 2019. Methods to ameliorate heat stress in non-native alpaca, *Vicugna pacos*. *Small ruminant research*. Vol. 175, pp. 90–95.
- Salvá, B. K., Zumalacárregui, J. M., Figueira, A. C., Osorio, M. T., & Mateo, J. (2009). Nutrient composition and technological quality of meat from alpacas reared in Peru. *Meat Science*, 82(4), 450-455.
- Sandøe, P & Christiansen, S. (2008). *Ethics of animal use*. Oxford, Blackwell.
- Schwalm, A., Erhardt, G., Gerken, M., Moors, E., & Gauly, M. (2008). Einfluss von Hitzebelastung auf Thermoregulation und Fruchtbarkeitsleistung bei geschorenen und ungeschorenen männlichen Lamas (*Lama glama*). *Tierärztliche Praxis Ausgabe G: Großtiere/Nutztiere*, 36(05), 324-328.
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:15) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby, saknr L 80

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:24) om kaninhållning inom lantbruket m.m., saknr L 112

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m.; Saknr L 108

Vallenas, A., Cummings, J.F. and Munnell, J.F., 1971. A gross study of the compartmentalized stomach of two New-World Camelids, the llama and guanaco. *J. Morph.* 134:399-424.

Veissier, I., & Boissy, A. (2007). Stress and welfare: Two complementary concepts that are intrinsically related to the animal's point of view. *Physiology & behavior*, 92(3), 429-433.

Wetterberg, F. (2021) Djurskydd för hund och katt– en undersökning av hund- och kattägares syn på den svenska djurskyddslagstiftningen. Examensarbete, Sveriges lantbruksuniversitet, Sverige.

Wheeler, J. C. (1995). "Evolution and present situation of the South American Camelidae." *Biological Journal of the Linnean Society* 54(3): 271-295.

Bilaga

Detta examensarbete syftar till att undersöka hur hållare av alpacka upplever den svenska djurskyddslagstiftningen. Att ge SLU ditt samtycke och att svara på den här enkäten är helt frivilligt.

Du kan fram tills att du skickat in enkäten avbryta ditt deltagande utan att ange orsak. När du skickar in dina svar samtycker du ditt deltagande. SLU är ansvarig för behandlingen av dina uppgifter. Du når SLU:s dataskyddsombud på dataskydd@slu.se eller via 018-67 20 90. Din kontaktperson för detta arbete är student Olivia Strandberg, som nås via mail på oliviastrandberg@hotmail.com eller via 073-0713997. Handledare är Katja Lundqvist som nås via mail på katja.lundqvist@slu.se.

För att studenten vid SLU ska kunna genomföra sitt examensarbete enligt korrekt vetenskaplig metod och bidra till forskning på djurskyddslagstiftning och alpäckors välfärd behandlas dessa uppgifter. När arbetet är godkänt kommer all insamlad data att raderas. Mer information om hur SLU behandlar personuppgifter och om dina rättigheter kan du hitta den informationen på www.slu.se/personuppgifter.

I den här enkäten besvarar du frågor om "hållning av alpacka" samt "åsikter om lagstiftning angående alpäckor". Du som besvarar enkäten ska äga och/eller hålla alpäckor. Vi samlar in följande uppgifter i den här enkäten: Information om din djurhållning, som antal alpäckor och i vilket syfte du håller alpäckor, samt dina åsikter om hållning av alpacka och befintlig lagstiftning i relation till detta.

Genom att klicka i nedan godkänner jag insamlandet av data genom att svara på enkäten.

Jag samtycker att SLU behandlar personuppgifter om mig på det sätt som förklaras i dokumentet om hantering av personuppgifter vid SLU, inklusive känsliga uppgifter om jag lämnar sådana:

Jag accepterar villkoren

- Ja
- Nej

Din djurhållning

Hur många alpackor håller du idag?

- <5
- 5–10
- 10–20
- 20–50
- 50–100
- >100

I vilket syfte håller du alpacka? Svara utifrån vad du primärt håller dem för.

- Som produktionsdjur
- Som sällskapsdjur
- Turism
- Vårddjur

Om du svarade produktion på förra frågan, vilken typ av produktion håller du alpacka för? Fyll i alla svarsalternativ som stämmer in på din hållning. (Hoppa över denna fråga om du svarade sällskapsdjur på förra frågan)

- Ull
- Skinn
- Kött
- Annat: .....

Hade du övervägt att sälja alpackakött om det fanns ett godkänt slakteri nära dig?

- JA
- NEJ
- Jag säljer redan kött

Dina förkunskaper angående svensk djurskyddslagstiftning

All hållning av djur i Sverige regleras av djurskyddslagen (2018:1192), vilket i detta fall betyder att du som håller alpaca ska följa denna lag. De flesta domesticerade djur har idag även kompletterande föreskrifter till djurskyddslagen. Dessa föreskrifter innehåller exempelvis specifika måttbestämmelser och utfodringskrav för det nämnda djurslaget. Dessa artspecifika krav finns dels för att djurhållaren enklare ska kunna följa djurskyddslagen men är även en förutsättning för att länsstyrelsens djurskyddshandläggare ska kunna genomföra omfattande och likvärdiga djurskyddskontroller. Idag finns ingen artspecifik föreskrift för alpacos vilket kan äventyra djurskyddet och djurväl-färden negativt för dessa djur.

Vet du vilken svensk lagstiftning du ska förhålla dig till vad gäller djurskydd och djurväl-färd för alpacos?

- JA
- NEJ
- Till viss del

Om du svarade ”JA” eller ”till viss del” i förra frågan, beskriv vilken lagstiftning du syftar på:

.....
.....
.....

Vad tycker du?

Tycker du att artspecifika föreskrifter för alpaca behöver införas i svensk lagstiftning?

- JA
- NEJ
- Annan åsikt: .....

Vilken kategori tycker du att alpaca borde gå under i lagstiftningen?

- Sällskapsdjur
- Produktionsdjur

- Det borde finnas en föreskrift för alpackor som sällskapsdjur och en föreskrift för alpackor som produktionsdjur
- Det borde finnas en föreskrift för alpackor som delas upp i två definitioner: sällskapsdjur och produktionsdjur

Vad tycker du är svårast med att hålla alpacka ur ett djurvälståndsperspektiv? Välj 1–3 svarsalternativ

- Utfodring (vilken typ av foder, hur ofta utfodring ska ske, kosttillskott etc)
- Utformning av hagar, stall, ligghallar och andra djurutrymmen
- Skötsel av ull
- Skötsel av tänder
- Skötsel av klor
- Transport av alpacka
- Bedömning av hull
- Hur vård av sjuka djur ska ske
- Annat: .....

Inom vilka områden hade du velat ha bättre stöd från lagstiftningen i din djurhållning? Välj 1–5 svarsalternativ

- Utfodring
- Måttbestämmelser av djurutrymmen
- Utformning av djurutrymmen
- Skötsel av tänder och klor
- Klippning av ull
- Avel
- Transport
- Vård av sjuka och/eller gamla djur
- Tillsyn och daglig skötsel
- Annat: .....

Erfarenhet av djurskyddskontroll

Har du någon gång haft en djurskyddskontroll utförd av länsstyrelsen gällande din hållning av alpacka?

- JA
- NEJ

Om du svarade ja på föregående fråga: noterades några brister? (Hoppa över denna fråga om du svarade NEJ på föregående fråga)

- o NEJ
- o JA, dessa brister noterades:.....

Avslutande del

Är det något mer du vill tillägga inom områden angående hållning av alpaca, svensk lagstiftning, djurskydd och djurvelfärd?

.....
.....
.....

Facebookinlägg:

Hej Alpaca på dig!

Jag läser sista året på etologi- och djurskyddsprogrammet på Sveriges lantbruksuniversitet och är i full gång med mitt examensarbete. Arbetet baseras på en enkätstudie som riktar sig till personer som håller och/eller äger alpaca.

Dagens djurskyddslagstiftning är sparsam vad gäller alpackor, och nu vill jag ta reda på era åsikter om detta! Min vision är att skicka det färdiga arbetet till jordbruksverket för att påverka framtida lagstiftning. Detta betyder att ju fler av er som svarar, desto större påverkan har ni!

Jag är evigt tacksam om ni vill hjälpa mig att svara på dessa frågor, enkäten tar ca 5-10 min att fylla i. Klicka på länken nedan för att komma dit.

<https://www.netigate.se/a/s.aspx?s=1139512X378822559X90346>

Tack för er medverkan

Mvh Olivia Strandberg